

HRUBIESZÓW
Miasto z klimatem

Miasto Hrubieszów

***Współpraca bilateralna
w ramach Polsko-Szwajcarskiego
Programu Rozwoju Miast***

28 sierpnia 2025 r.

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmocnieniu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

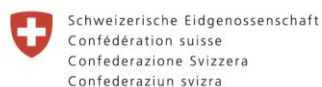
Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski),

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss State Secretariat for Economic Affairs SECO

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Embassy of Switzerland in Poland

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

- **Liczba mieszkańców:** 15 801 (31.12.2024 r.)
- **Powierzchnia:** 33 km²
- **Lokalizacja:** województwo lubelskie, powiat hrubieszowski
- **Połączenia komunikacyjne:** 290 km od Warszawy (3h 50 min), 115 km do portu lotniczego Lublin-Świdnik (1h 30 min), 190km Rzeszów-Jasionka (2h 40 min.)
 - Droga krajowa 74, Drogi wojewódzkie 844 i 816 – szlaki komunikacyjne łączące z Chełmem, Zamościem i Lublinem.
 - bezpośrednie pasażerskie połączenia kolejowe z Zamościem, Lublinem i Krakowem
- Przejęcia graniczne (Polska-Ukraina):
 - Zosin-Uściług (20 km) – ruch osobowy i mały ruch graniczny
 - Dołhobyczów-Uhrynów (35 km) – ruch osobowo-towarowy
 - Hrubieszów (LHS) – Izow – strategiczne przejście kolejowe szerokotorowe
- **Funkcja:** subregionalna, stolica powiatu, ośrodek administracyjno-usługowy, edukacyjny i kulturalny
- **Partnerstwa:** Bijelo Polje (ME) - 2017, Kapuvár (HU) - 2017, Kamieniec Podolski (UA) - 2017, Włodzimierz Wołyński (UA) - 1995, Sokal (UA) - 2005, Svishtov (BG) - 2010, Przasnysz (PL) - 2025.

Tożsamość i potencjał

SEKTORY GOSPODARKI:

- **Rolnictwo** wysokiej jakości (gleby czarnoziemowe, eksport płodów rolnych): *Gospodarstwo rolne Agro-Sort Robert Kozar, Komagra Sp. z o.o. - BZK Holding)*
- **Turystyka, HoReCa:** Hotel-Restauracja *GNIECKI s.c.*, Browar-Hotel *Sulewski*.
- **Unikatowy potencjał logistyczny** wynikający z położenia przygranicznego, obecności szerokotorowej linii kolejowej (część tzw. Nowego Jedwabnego Szlaku), która prowadzi z Xi'an (Chiny) przez Kazachstan, Rosję i Ukrainę, a następnie dociera do Polski przejście graniczne w Hrubieszowie. To baza do rozwoju międzynarodowego hubu logistycznego obsługującego wymianę handlową, przepływ ludzi i towarów, a także działania kryzysowe i humanitarne - *PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa spółka z o.o.*

SPECJALIZACJE:

- logistyka transgraniczna: *PRYZMAT W. Sulewski, M. Sulewski sp. k.*
- produkcja piwa kraftowego: Browar *Sulewski sp. k.*

EDUKACJA PONADPODSTAWOWA

- Zespół Szkół nr 1 (416 uczniów) prowadzi nauczanie na kierunkach technicznych - technik informatyk i mechatronik, technik hotelarstwa i usług turystycznych, technik logistyk i spedytor (powiązane z lokalnym potencjałem transportowo-granicznym), a także technik żywienia i usług gastronomicznych. Planowane jest uruchomienie nowego kierunku - klasy dronowe
- Zespół Szkół nr 3 (395 uczniów) nauczanie ogólnokształcące. Wyróżnikiem szkoły jest oddział przygotowania wojskowego, rozwijający kompetencje związane z obronnością i bezpieczeństwem

Genius loci

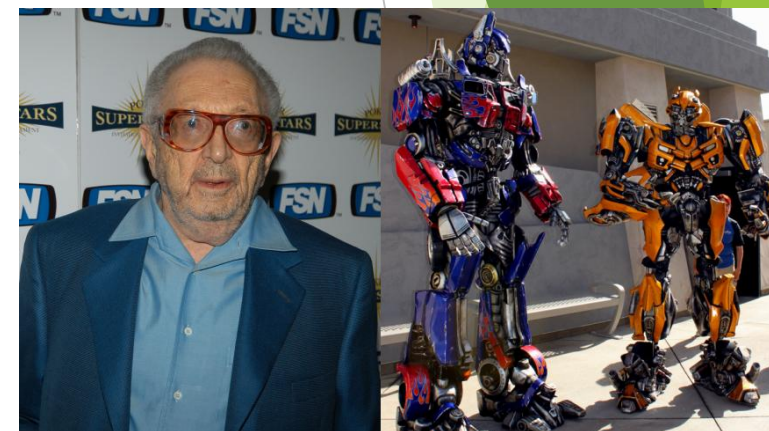
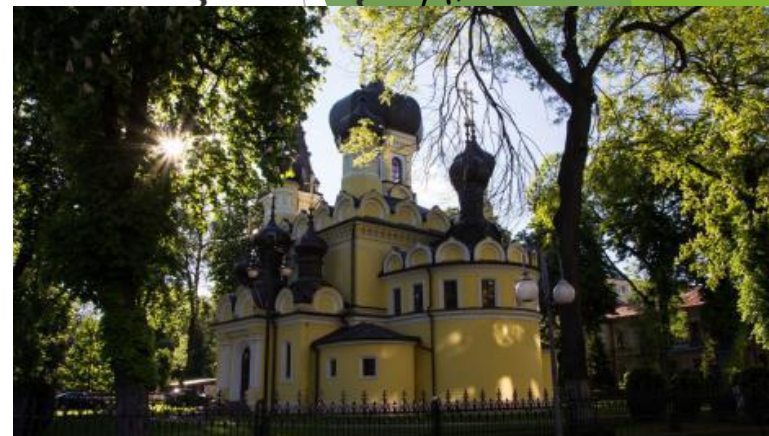
Hrubieszów ma 625 lat i jest najbardziej na wschód wysuniętym miastem Polski – „brama do UE”. Charakteryzuje go silna społeczność obywatelska i gotowość do pomocy – co potwierdził kryzys związany z napływem uchodźców po pełnoskalowej napaści Rosji na Ukrainę w 2022 r.

Miasto pogranicza i spotkania trzech kultur (katolickiej, prawosławnej i żydowskiej) – łączące tradycję Kresów z nowoczesnością. Posiada wiele zabytków, w tym Cerkiew prawosławną pw. Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny wzniesioną w 1875 r. Uznana za zabytek klasy zerowej, a jej wyjątkowość podnosi dodatkowo fakt ilości kopuł, jakie zdobią świątynię. Jako jedyna w Polsce, a jedna z dwóch w Europie ma ich aż 13.

Znany na świecie i urodzony w Hrubieszowie Henry Orenstein, wynalazca i przedsiębiorca, współtwórca zabawek robotów „Optimus Prime” z serii Transformers to symbol innowacji i przedsiębiorczości. Jego życiorys jest symbolem wytrwałości i kreatywności – wartości, które dziś pragniemy rozwijać i eksponować jako część swojej tożsamości.

Hrubieszów to miasto spokojne, zielone, które stawia na rozwój poprzez edukację, wsparcie przedsiębiorczości lokalnej, inwestowanie w infrastrukturę i wykorzystanie swojego przygranicznego położenia. To przestrzeń, w której historia, kultura i natura tworzą unikalną tożsamość, ale też gdzie odczuwalne są wyzwania demograficzne i gospodarcze.

„Hrubieszów to przyjazne miasto – po prostu Miasto z klimatem”

Henry Orenstein	
Państwo	 Stany Zjednoczone
Data i miejsce urodzenia	13 września 1923 Hrubieszów
Data i miejsce śmierci	14 grudnia 2021 Livingston

Nasz projekt w PSPRM

Tytuł projektu - **Rezylienty Hrubieszów - miasto gotowe na wyzwania przyszłości (RH)**

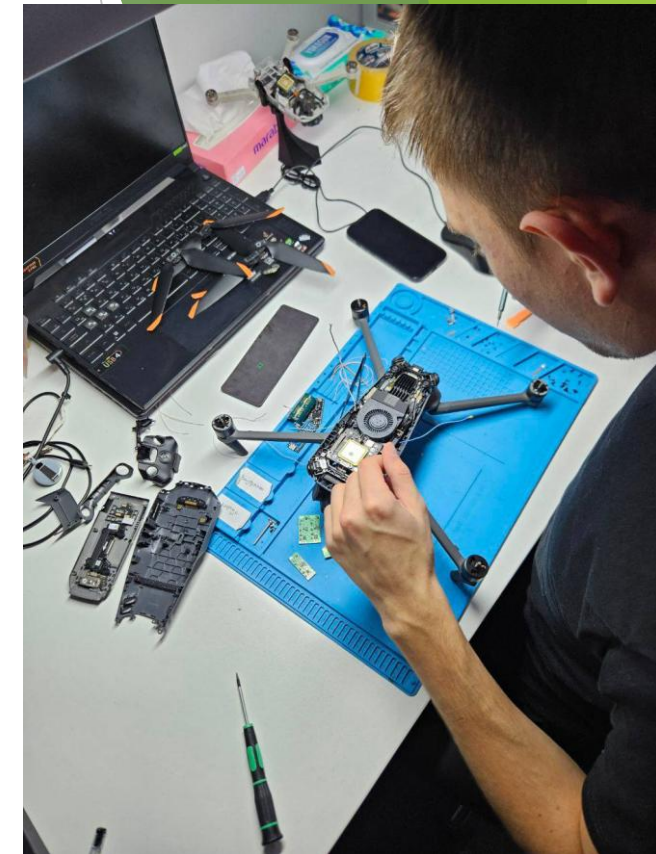
Najważniejsze działania:

- **Atrakcyjne i wpisujące się w trendy rynkowe szkolnictwo zawodowe** w Hrubieszowie, współpraca i wsparcie lokalnej przedsiębiorczości za pośrednictwem Kreatywnego Centrum Współpracy i Edukacji Gospodarczej
- **Hrubieszów jako lider bezpieczeństwa** - kompleksowe podejście do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego (system monitorowania i zarządzania kryzysowego, wyposażenie służb, obrona cywilna, wolontariat kryzysowy, poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego)
- **Inwestycje w nowoczesną, ekologiczną i efektywną infrastrukturę** wodno - ściekową w HOF, działania modernizacyjne wzmacniające bezpieczeństwo środowiskowe i odporność infrastruktury krytycznej, inwestycje w zieleń oraz OZE.

Kluczowe rezultaty:

- Wielowymiarowa odporność Hrubieszowa: bezpieczeństwo publiczne, gospodarcze, środowiskowe i społeczne,
- Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i wzrost jakości życia,
- Modelowe rozwiązania dla innych miast przyfrontowych w Polsce i Europie
- Nowa atrakcyjność inwestycyjna i edukacyjna miasta przygranicznego,

Całkowity budżet projektu - 86 767 432,00 zł (~19,3 mln CHF)

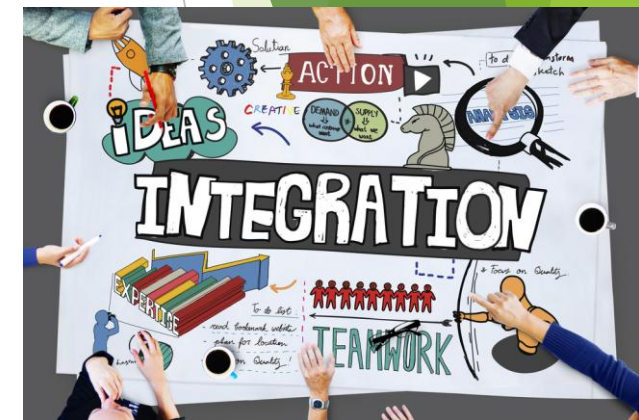
Współpraca bilateralna w PSPRM

Nasza motywacja - chcemy korzystać z know-how i doświadczeń partnera szwajcarskiego, a także dzielić się swoją wiedzą w zakresie budowania odporności miast, w tym na zagrożenia środowiskowe, kryzysy humanitarne oraz bezpieczeństwa publicznego. Ważna jest dla nas tematyka rozwoju przedsiębiorczości oraz szkolnictwa zawodowego, w tym związanego z uruchomieniem kierunku nauczania związanego z projektowaniem i budową dronów. Interesują nas innowacje związane z OZE oraz inwestycje w zielono-niebieską infrastrukturę.

Cel, który chcemy osiągnąć - Zbudowanie wielowymiarowej odporności miasta przez podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego i infrastrukturalnego, wzmocnienie odporności społeczno-gospodarczej, rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, transformację szkolnictwa zawodowego oraz nowe kierunki rozwoju przedsiębiorczości.

Nasze atuty jako partnera

- Doświadczenie w realizacji projektów międzynarodowych:
 - Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013
 - Szwajcarsko – Polski Projekt Współpracy (2011-2016)
 - MF EOG i Norweskiego MF (2021 -2024)
- sprawdzone mechanizmy kryzysowe (Centrum wsparcia dla uchodźców),
- aktywna społeczność, potencjał do wdrożeń pilotażowych w małej skali.

PL-BY-UA
2007-2013

Iceland
Liechtenstein
Norway grants
Norway grants

Obszary i formy współpracy

Obszary :

- Edukacja zawodowa i dualna (OZE, drony, logistyka).
- Zarządzanie kryzysowe i systemy bezpieczeństwa publicznego.
- Zielono-niebieska infrastruktura i transformacja energetyczna.

Formy wsparcia/współpracy:

- wizyty i rewizyty studyjne, job shadowing,
- spotkania organizacyjne on-line,
- pilotaże i dzielenie się przykładami wdrożeń,
- warsztaty eksperckie i konsultacje,
- wspólne działania edukacyjne i angażowanie mieszkańców.

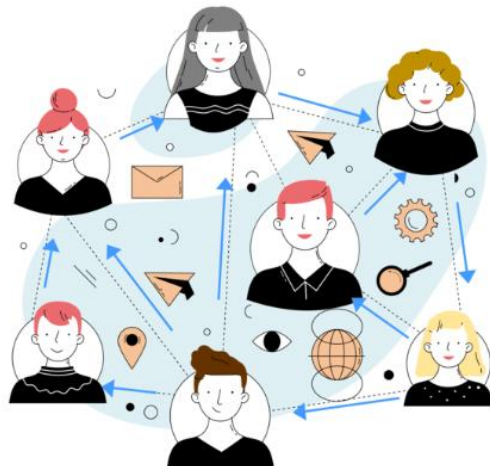
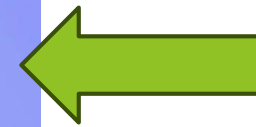
WIZYTY STUDYJNE

Od czego możemy zacząć?

Propozycja pierwszych kroków:

- Spotkanie on-line w celu prezentacji miast, wyzwań i celów projektu
- Wyznaczenie zespołów roboczych ds. edukacji, bezpieczeństwa publicznego, przedsiębiorczości, zielono-niebieskiej infrastruktury
- Przygotowanie wspólnego planu działań i budżetu.
- Przygotowanie harmonogramu i planu komunikacji

Jakim doświadczeniem możemy się podzielić?

Korzyści dla partnera :

- Dostęp do praktycznych doświadczeń miasta przygranicznego (bezpieczeństwo, kryzysy humanitarne)
- Możliwość testowania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań (OZE, gospodarka wodna, zielono-niebieska infrastruktura, wspieranie lokalnej przedsiębiorczości).
- Inspiracje w zakresie mobilizacji społeczności lokalnych, wolontariatu kryzysowego, polityki senioralnej

Nasze kompetencje

- Doświadczenie w realizacji projektów międzynarodowych (m.in. Fundusze Transgraniczne, Fundusze Szwajcarskie i Norweskie).
- Doświadczona, wykwalifikowana i otwarta na współpracę administracja samorządowa.
- Partnerstwo w Hrubieszowskim Obszarze Funkcjonalnym i współpraca lokalna.
- Praktyczne doświadczenie w zarządzaniu kryzysowym i bezpieczeństwie (HUB humanitarny).
- Zdolność do wdrażania innowacyjnych rozwiązań w samorządzie (smart city, OZE, zielono-niebieska infrastruktura)

Dane kontaktowe:

Osoba do kontaktu: Marta Majewska

Funkcja: burmistrz Hrubieszowa

Bezpośredni e-mail: m.majewska@miasto.hrubieszow.pl

Bezpośredni telefon: +48 84 696 23 80

Kompetencje językowe: Język angielski - poziom znajomości B2

Osoba do kontaktu: Paweł Wojciechowski

Funkcja: zastępca burmistrza Hrubieszowa

Bezpośredni e-mail: zburmistrza@miasto.hrubieszow.pl

Bezpośredni telefon: +48 84 696 23 80

Kompetencje językowe: Język angielski - poziom znajomości B2

Osoba do kontaktu: Wojciech Czernysz

Funkcja: inspektor ds. realizacji projektów

Bezpośredni e-mail: w.czernysz@miasto.hrubieszow.pl

Bezpośredni telefon: +48 84 696 23 80

Kompetencje językowe: Język angielski - poziom znajomości B2

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

